

СТ А Н О В И Щ Е

от

доцент доктор **Христо Михайлов Червенков**

член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" по професионално направление 4.4 „Науки за Земята“, научна специалност „Метеорология“, в отдел „Метеорологични експериментални данни“, департамент „Метеорология“ на НИМХ

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Генералния директор на НИМХ № НД-04-21 от 23.08.2021 г. и решение на заседанието на научното жури от 15.10.2021 г. То е съобразено с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ.

I. Изисквания към кандидата

по чл. 24 (1) и чл. 26 (1), (2) от ЗРАСРБ, чл. 53 (1) и чл. 54 (1) от ППЗРАСРБ и чл. 53 (1) и чл. 54 (1) от Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ

Гл. ас. д-р Лилия Иванова Бочева е родена през 1968 г.. Тя завършва висшето си образование във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 1992 г. със специалност „Метеорология“. След завършване на висшето си образование постъпва на работа в НИМХ като техник-метеоролог и е на тази длъжност от 1993 до 1997 г. От 1997 до 2001 г. е физик, а в периода от 2001 до 2007 г. е научен сътрудник III степен. От 2007 до сега е главен асистент. През 2014 г. защитава докторантура на тема „Климатични вариации и оценка на опасни метеорологични явления по конвективни бури над България (1961-2010)“, с ръководител доц. д-р П. Симеонов. През 2019 г. тя става ръководител на отдел „Метеорологични експериментални данни“ (МЕД). През октомври 2020 г. д-р Бочева е назначена за директор на Департамент „Метеорология“. Тази длъжност тя изпълнява и понастоящем, като едновременно с това продължава да ръководи и отдел МЕД.

Автобиографичната справка на претендентката показва, че целият ѝ професионален път досега е изминат в НИМХ, преминавайки през всичките етапи на кариерно развитие в отдел МЕД и департамент „Метеорология“.

Извършването на хидрометеорологичните измервания и наблюдения, респективно навременото и надеждно предаване, архивиране и управление на информацията – продукт на тези измервания и наблюдения, е вероятно най-типичната и разпознаваема дейност на всяка национална хидрометеорологична служба, след изготвянето на прогнози с различна срочност. Основната дейност на д-р Бочева през по-голямата част от стажа ѝ е контрол, обработка и архивиране на оперативната и режимна информация с главна цел осигуряване на пълнотата, сигурността и актуалността на националния метеорологичен архив.

Направената проверка по представените материали за конкурса не констатира липси и нарушения в процедурата за допустимост на кандидатката.

II. Изисквания към научноизследователската и научно-приложната дейност

по чл. 24 (1), т. 1, т. 3, т. 4, т. 5 и чл. 26 (1) от ЗРАСРБ, чл. 53 (1), т.1, т. 3, т. 4, т. 5 и чл. 54 от ППЗРАСРБ, чл. 53, т. 1, т. 4, т. 5, т. 6, т. 7 от Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ

Следващият разбор дава представа за изпълнението на тези изисквания от претендентката.

- Група А/Показател 1: Успешно защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор": **50 т.** (минимални изисквания: 50 т.)
- Група В/Показател 4: Хабилизационен труд – научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация: **10 публикации/189.5 т.** (минимални изисквания: 10 публ./100 т.)
- Група Г/Показател 7: Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация: **6 публикации/83.3 т.**
- Група Г/Показател 8: Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове: **16 публикации/121 т.**

Общ брой точки в Група Г: **204.3 т.** (минимални изисквания: 200 т.)

- Група Д/Показател 10: Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове: общо 24 бр. на 7 публикации; **120 т.** (минимални изисквания: 50 т.)

Разборът показва пълно изпълнение на изисквания към научноизследователската и научно-приложната дейност. В групи В и Д, обхващащи основни наукометрични критерии, се констатира преизпълнение от близо (за В) и над (за Г) два пъти. В приложените документи прави впечатление и липсата на данни за цитати в Група Д/Показатели 11-12, каквито д-р Бочева безспорно има, но те са по принцип трудно проследими, респективно доказуеми.

В тематично отношение публикационната дейност на претендентката е посветена преимуществено на проявите и климатологията на екстремни явления, с явен фокус върху интензивните валежи. Въпросът е актуален за страната ни, а значението му от научна и научно-приложна гледна точка е безспорно. Повечето публикации са резултат на колективни усилия, но това, от една страна, е общоприета практика в съвременната метеорология, а от друга доказва състоятелността на претенцията на д-р Бочева, че може да работи успешно в екип. Претендентката заслужава поздравления и за публикациите в сътрудничество със специалисти и извън НИМХ. Лично на мен ми прави много добро впечатление, че д-р Бочева е водещ автор на по-голямата част от публикациите в списъка, включително повечето от най-престижните.

Член 53(1) точка 5 от от Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ въвежда допълнително (на ЗРАСРБ, респективно ППЗРАСРБ) изискване за заемане на академичната длъжност "доцент", а именно ръководство на успешно завършили научни проекти, финансирани от научни програми, фондове или стопански организации и/или внедрявания в практиката. Доктор Бочева отчита успешно завършил такъв проект, поради което аз считам, че това изискване е изпълнено. Тук трябва да се отбележи впечатляващият брой участия на претендентката в проекти с външно финансиране – общо 21, като 4 от тях са с международно, а останалите 17 с национално финансиране. Аз лично съм дълбоко

респектиран от участието на д-р Бочева в добре известните на световната експертна общност проекти (в широкия смисъл) като MEDEX, GPCC (най-подробната глобална валежна инвентаризация) и ECA&D. Активността на претендентката в отчетените проекти доказва нейния висок професионализъм, научна и научно-приложна продуктивност и съпричастност към дейностите с общо институтско, национално и международно значение.

Доктор Бочева е разделила уместно приносите си в две основни групи, а именно научни и научно-приложни. Научните приноси са в главно областта на регионалната климатология и метеорологията на ОЯ и ООЯ и са материализирани в множество публикации в престижни издания. Научно-приложните приноси се изразяват в организацията и участието във всички дейности свързани с обработката и въвеждането на метеорологична информация в отдел МЕД. Претендентката е основен изпълнител на тази дейност. Като цяло аз давам висока оценка на научните и научно-приложните приноси на д-р Бочева и считам, че във всички тях тя има основна роля.

III. Мнения, препоръки и бележки

Тук мога да отбележа само известното си учудване от липсата на отчетени рецензии на научни ръкописи от претендентката. Вероятно това е формален пропуск, надявам се след заемане на академичната длъжност "доцент" д-р Бочева да активизира усилията си и в тази насока.

Личните ми впечатления от д-р Бочева са много добри. Според мен тя е отдаден на работата си професионалист, чиято способност да съвместява успешно научна, научно-приложна и оперативна дейност е достойна за пример. За етичните качества на претендентката и съпричастността ѝ към проблемите на НИМХ говори и фактът, че тя от октомври 2020 г. пое и нелеката и отговорна задача да бъде директор на департамент „Метеорология“. Тази длъжност не в неин пряк интерес, тя води само до по-голямо натоварване на и на без това стъстения ѝ работен график. В чисто човешки план считам, че Лилия Бочева е честен, скромнен, ненадрапчив, но същевременно и принципен човек.

От направената проверка на представените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията по чл. 24 (1), т.1, т. 3, т. 4, т. 5, (2) и чл. 26 (1), от ЗРАСРБ, чл. 53 (1), т.1, т. 3, т. 4, т. 5 и чл. 54 от ППЗРАСРБ, чл. 53, т.1, т. 4, т. 5, т. 6, т. 7 и чл. 54 от Правилника на НИМХ по ЗРАСРБ.

Въз основа на запознаването с документите на кандидатката за конкурса и оценката, съгласно чл. 27 (3), (4) от ЗРАСРБ на представените от него публикации давам категоричното си **положително** заключение за избора ѝ. Уверено препоръчвам на Научния съвет на НИМХ да присъди на гл. ас. д-р Лилия Иванова Бочева академичната длъжност „доцент“.